

College van B & W Amsterdam
t.a.v. wethouder Sport, mevrouw S. Kukenheim
Postbus 202
1000AE Amsterdam

Amsterdam, 14 september 2020

Betreft: Adviesbrief Amsterdams Sportakkoord
Kopie: Raadscommissie Zorg, Jeugdzorg en Sport

Geachte wethouder Kukenheim,

Met grote interesse hebben wij de conceptstukken van het Amsterdams Sportakkoord en het beleidsplan 'Werken aan een positieve sportcultuur in Amsterdam' gelezen. Na het eerder aan u verzonden conceptadvies en de sessie tussen u en een aantal leden van de Sportraad over het Amsterdams Sportakkoord doen we u graag ons definitieve advies toekomen.

De Sportraad is blij dat de verbindende kracht van sport de afgelopen jaren steeds meer wordt erkend door het stadsbestuur. Sport is een veelgebruikt middel om integratie te bevorderen, weet mensen met verschillende achtergronden te verbinden en tevens Amsterdammers met een beperking relatief goed te bedienen. Dat hier de nadruk op ligt in het Amsterdams Sportakkoord stemt ons dan ook zeer positief. Investeren in het verbeteren van het pedagogisch klimaat binnen de Amsterdamse sport kan deze bijdrage verder vergroten en uitbouwen. Dit zal altijd moeten gebeuren vanuit de principiële gedachte dat eerst de basisvoorwaarden voor een sterke (sport)organisatie op orde moeten zijn. De Sportraad Amsterdam acht de volgende vier aanbevelingen dan ook essentieel om de ambities in het Amsterdams Sportakkoord en het beleidsplan succesvol te realiseren.

1) **Breng het vertrekpunt in kaart en ontwikkel lerend vermogen op het thema.**

Het is een terugkerende aanbeveling in onze adviezen; evalueer bestaand beleid en verbeter of vernieuw waar nodig op basis van die evaluatie. Zeker bij dit soort complexe maatschappelijke vraagstukken, waarbij we heel weinig weten over het effect van overheidsbeleid, adviseren wij u lerend vermogen op het thema te ontwikkelen. Om straks te kunnen bepalen welke beleidsinstrumenten werken (en welke niet) moeten we als stad weten waar we momenteel staan. De Sportraad adviseert u daarom de huidige pijnpunten en de omvang van de problemen in Amsterdam te inventariseren. Een nulmeting gericht op welke doelgroepen worden uitgesloten, in welke takken van sport dit plaatsvindt en welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen. Aan de hand van deze meting kunnen beleidsmakers bepalen waar en waarbij in de stad ondersteund moet worden. Door gericht te interveniëren en te monitoren krijgen we meer inzicht in wat in onze stad werkt, wat niet, wat we daarvan leren en hoe we het (bij het volgende beleidsprogramma) nog beter kunnen aanpakken. Op deze manier wordt het bovendien zichtbaar welke sportaanbieders aantoonbare resultaten boeken op het gebied van diversiteit of een effectieve aanpak hebben in het terugdringen van ongewenst gedrag. Als Sportraad vragen we nadrukkelijk aandacht voor het risico op contraproductieve effecten van repressieve maatregelen. Het belonen van positief gedrag en kennismaking met positieve rolmodellen is, zo weten wij vanuit de wetenschap en de beleidspraktijk, bewezen doeltreffender.

Verder willen wij u – wellicht ten overvloede - meegeven dat een groot deel van de sportbeoefening in Amsterdam niet in verenigingsverband plaatsvindt. Voor een volledige inzet moeten we bij alle sportaanbieders (commerciële-, urban sports- en sociaal-maatschappelijke sportaanbieders) inventariseren welke problemen zij ondervinden, waar zij positieve resultaten boeken, waar zij ondersteuning nodig hebben en welke lessen we van deze sportaanbieders kunnen leren.

2) Betrek lokale aanbieders als volwaardige partners bij de uitvoering, realisatie en evaluatie van het Amsterdams Sportakkoord.

Het is ons opgevallen dat er is gekozen om nationale partners te verbinden aan het Amsterdams Sportakkoord. Lokale partners lijken nog nauwelijks betrokken en dat is een gemiste kans. De Sportraad meent dat een samenwerking met Amsterdamse partners hoort bij een lokale uitwerking van het Nationale Sportakkoord. De sportbonden staan op relatief grote afstand van de dagelijkse praktijk op de Amsterdamse sportvelden. Zeker gezien het feit dat een aanzienlijk deel van de sportaanbieders in de stad niet aangesloten is bij een overkoepelende sportbond. Wij achten het daarom van belang om lokale sleutelfiguren - vanuit verschillende domeinen, disciplines en organisatievormen - te betrekken bij het Amsterdams Sportakkoord. Afgevaardigden uit de Amsterdamse sport kunnen een belangrijke rol spelen in de op de handen zijnde gemeentelijke stuurgroep. Zij kunnen de verbinding vormen tussen de dagelijkse sportpraktijk en de ambtelijke beleidsmakers en een wezenlijke bijdrage leveren aan de uiteindelijke uitvoering en de uitdraging. Zij hebben de kennis en expertise door jarenlange inzet en weten wat er nodig is op wijk- en sportniveau in Amsterdam.

3) Zet de beperkte (financiële) middelen gericht in op ondersteuning in de praktijk.

Uiteraard herkent ook de Sportraad de veelzijdige kracht van sport. Tegelijkertijd moeten wij constateren dat deze niet vanzelfsprekend is. Het vraagt om een stabiele organisatie, adequate aansturing en zelflerend en -reinigend vermogen. Bovendien betreft het een sterk veranderde en complexer geworden omgeving waarin voornamelijk vrijwilligers actief zijn. Overheden en bonden hebben deze omgeving de laatste jaren proberen te versterken door veel te investeren in zogenaamde 'toolkits', cursussen en incidentele ondersteuningstrajecten. Dit heeft naar het oordeel van de Sportraad te weinig effect gesorteerd. De Sportraad verzoekt u dan ook de aandacht te verleggen naar directe en structurele ondersteuning in de praktijk in plaats van online training en bijscholingsaanbod. Een positieve sportcultuur creëer en bewaak je immers bovenal op en om het sportveld. Daarom adviseren wij u te investeren in een (verdere) uitbreiding van het aantal clubkadercoaches en hen in te zetten op de dagelijkse aansturing van het technisch kader bij Amsterdamse sportaanbieders. Het liefst in de gehele stad, maar

gezien de beperkte middelen, als eerste bij de sportaanbieders die u cruciaal acht voor de uitvoering het Amsterdams Sportakkoord. Dit zal leiden tot een directe kwaliteitsimpuls van het aanbod en een verbetering van de cultuur. Het zal bovendien op steun kunnen rekenen van de aanbieders, omdat het een concrete oplossing biedt voor het aanhoudende probleem van een tekort aan capabel (technisch) kader. Amsterdamse sportaanbieders zullen de gemeente op deze manier ook veel meer als partner ervaren bij het creëren van een sociaal veilig sportklimaat.

4) **Bied de Amsterdamse sportaanbieders een handelingskader.**

We zijn tevens van mening dat de gemeente er goed aan doet een handelingskader voor sportaanbieders op te stellen. Een handelingskader dat sportaanbieders helpt in hun dagelijkse praktijk bij het sturen op gewenst gedrag en het voorkomen van ongewenst gedrag. Dergelijk kader bestaat uit een overzicht van praktische handvatten en richtlijnen die sportaanbieders in Amsterdam kunnen gebruiken om hun steentje bij te dragen aan de opgestelde doelen. Daarbij zou je bijvoorbeeld kunnen denken aan een overzicht met beschikbare instrumenten en subsidies vanuit de gemeente, een lijst met organisaties waar ze kunnen aankloppen voor hulp en een stappenplan dat beschrijft hoe te handelen bij discriminatoire incidenten. Ook zal er een laagdrempelig meldingstraject moeten komen, dat sportaanbieders helpt in plaats van sanctioneert, zodat alle betrokken partijen hier ook daadwerkelijk gebruik van willen en zullen maken.

Initiatiefvoorstel racisme

Tot slot reageren wij kort op het initiatiefvoorstel “Zet racisme overboord.....”. Een uitstekend initiatief naar onze mening, maar wel één dat een zorgvuldige aanpak vereist. Hierbij hecht de Sportraad er allereerst aan te benadrukken dat in er in Amsterdam geen ander domein is waar zo veel verschillende Amsterdammers elkaar wekelijks treffen voor het uitoefenen van een gedeelde passie. Hierbij gaat veel goed, maar is er natuurlijk ook ruimte voor verbetering. De

Sportraad stelt het zeer op prijs dat hier met dit initiatiefvoorstel aandacht en energie voor is, maar wil daar twee belangrijke kanttekeningen bij plaatsen.

Ten eerste dienen de maatregelen aan te sluiten bij de Amsterdamse praktijk. De Sportraad verwacht niet dat maatregelen die ontworpen zijn voor de Amerikaanse profsport onveranderd toepasbaar zijn op de Amsterdamse breedtesport. Zo getuigt het van weinig realiteitszin om verenigingen die overwegend werken met vrijwilligers en vrijwel structureel kampen met een tekort aan kader aan te spreken op hun werving en selectie. Ook heeft het weinig zin om maatregelen op de interne organisatie te richten als blijkt dat incidenten zich vaak voordoen tussen verenigingen. Het Nederlandse verenigingsleven waar een groot deel van de sport op drijft is uniek in de wereld en vraagt om een specifieke benadering, zeker in een zeer diverse stad als Amsterdam.

Ten tweede is het succes van maatregelen grotendeels afhankelijk van de sportaanbieders die ze zullen moeten uitvoeren. De ervaring leert dat het weinig zin heeft om ze eenzijdig op te zadelen met tal van door de gemeente bedachte verplichtingen. Om draagvlak bij de sportaanbieders te creëren zullen ze nauw betrokken moeten worden bij het ontwerp. Daarnaast dienen de maatregelen zo ontworpen te worden dat ze een concrete bijdrage leveren aan het verlichten van de taken van het kader of de sportaanbieder helpen om de organisatie te versterken. De overgrote meerderheid van de sportaanbieders is van goede wil en zorgt al decennia met beperkte tijd en middelen voor ontmoeting en verbinding.

Afsluitend zal de Sportraad uiteraard gehoor geven aan het verzoek van de indieners om een actieve bijdrage te leveren aan de aanpak. Dit doen wij vanzelfsprekend middels onze advisering alsmede door het beschikbaar stellen van onze expertise en praktijkervaring aan de Amsterdamse politiek.

Met vriendelijke groet,

drs. A.G.M. Telleman

Voorzitter

SPORTRAAD AMSTERDAM